

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 25. september 2019
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Evin Botansen
Sagsnr.: 2019-3051-0026
Dok.: 1220878

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 7.-8. oktober 2019

Side:

4	Punkt 1:	Styrkelse af den gensidige tillid -
drøftelse af EU-tiltag til bekæmpelse af korruption
- <i>Meningsudveksling</i>
9	Punkt 2:	Rådskonklusioner om fortsættelse af
arbejdet i Eurojust med at facilitere
og styrke samarbejdet mellem nationale myndigheder på retsområdet
- <i>Vedtagelse af rådskonklusioner</i>
12	Punkt 3:	Præsentation af Eurojust af det nyligt oprettede register til brug for at understøtte retsforfølgelsen af terrorisme
- <i>Præsentation</i>
15	Punkt 4:	Forhandlingsmandat til en aftale mellem EU og USA om adgang til e-beviser
- <i>Statusopdatering</i>

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 19 Punkt 5: Forhandlingsmandat til 2. tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention
- *Statusorientering*
- 23 Punkt 6: Oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)
- *Statusorientering*
- 27 Punkt 7: EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention
- *Vedtagelse af supplerende forhandlingsdirektiver til Kommissionen*
- 36 Punkt 8: Grundlæggende rettigheder: a) Udfordringer vedrørende grundlæggende rettigheder i 2020 og frem - Meningsudveksling med direktøren for EU's agentur for grundlæggende Rettigheder (FRA) og b) vedtagelse af rådskonklusioner om 10-året for EU's Charter
- *Meningsudveksling og vedtagelse af rådskonklusioner*
- 41 Punkt 9: Evaluering af EU's adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet
- *Statusorientering*
- 44 Punkt 10: Rådskonklusioner om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
- 47 Punkt 11: Terrorbekæmpelse – højreekstremisme og højreekstremistisk terror.
- *Politisk drøftelse*

- 50** Punkt 12: Nye teknologier og indre sikkerhed,
herunder 5G
 - *Politisk drøftelse*
- 53** Punkt 13: Indre sikkerhed og hybride trusler
 - *Politisk drøftelse*

Dagsordenspunkt 1: Styrkelse af den gensidige tillid - drøftelse af EU-tiltag til bekæmpelse af korruption

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en drøftelse af EU-tiltag til bekæmpelse af korruption. Det finske formandskab har udarbejdet et debatoplæg med tre spørgsmål til ministrene, der har til formål at afsøge, hvordan den europæiske korruptionsbekæmpelse kan styrkes. Det drejer sig for det første om, hvordan den europæiske indsats kan koordineres bedre, herunder om der skal udarbejdes en EU-strategi eller handleplan for bl.a. at sikre god offentlig administration i EU. Dernæst angår oplægget, hvordan monitorering af korruptionsbekæmpelsen bør organiseres, herunder i lyset af formandskabets forslag om at indlejre det i den årlige retsstatsrapport. Endelig opfordres medlemslandene til at komme med forslag til, hvordan EU kan styrke sin position og sit globale engagement i kampen mod korruption. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Eventuelle nye initiativer, som tager udgangspunkt i artikel 67 og 83 i TEUF vil dog være omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Det finske formandskab ønsker en drøftelse af, hvordan den gensidige tillid kan styrkes igennem EU-tiltag til bekæmpelse af korruption.

Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i, at korruption stadig udgør en udfordring for udviklingen i EU, som påvirker alle medlemsstater. Formandskabet henviser bl.a. til Eurobarometeret om korruption fra 2017, hvor omtrent to tredjedele af europæere og virksomheder nævner, at korruption er udbredt, og hvor flere virksomheder nævner udfordringer med korruption i forbindelse med handel.

Endvidere henviser formandskabet til, at Europa-Parlamentet ved flere lejligheder har udtrykt opbakning til en styrket korruptionsindsats ved de europæiske institutioner,¹ og til den brede internationale opbakning til bekæmpelse af korruption og bestikkelse, herunder FN's verdensmål (mål nr. 16.5).

Derudover nævnes det, at en øget korruptionsbekæmpelse vil understøtte den strategiske dagsorden for EU for 2019-2024, som fokuserer på beskyttelse af borgeres rettigheder, vækst, klima og et socialt Europa.

Det bemærkes, at drøftelserne tager udgangspunkt i unionens adgang til at bekæmpe korruption, i medfør af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), kapitel V, artikel 67 og 83.

Efter artikel 67 bestræber unionen sig på at sikre et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af bl.a. kriminalitet, og efter artikel 83, kan der fastsættes strafferetlige minimumsregler for, hvad der skal anses for korruption, og hvad straffen skal være herfor.

Eventuelle nye initiativer, som tager udgangspunkt i disse bestemmelser, vil på den baggrund være omfattet af retsforbeholdet.

Unionen har i dag en række værktøjer til bekæmpelse af korruption, herunder specifik regulering til bekæmpelse af korruption samt mere sektorspecifik regulering til bekæmpelse af korruption, f.eks. angående hvidvask og whistleblowing.

I forbindelse med drøftelser af den fremtidige EU-retlige regulering af den materielle strafferet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) 6.-7. juni 2019, konkluderede det rumænske formandskab, at fokus fremover skal være på at sikre effektiviteten og kvaliteten af allerede implementeret EU-regulering. Det finske formandskab fremhæver imidlertid, at det er vigtigt løbende at evaluere den eksisterende EU-retlige regulering.

3. Formål og indhold

Det finske formandskab lægger op til en drøftelse af, hvordan den gensidige tillid kan styrkes igennem EU-tiltag til bekæmpelse af korruption.

¹Europa-Parlamentets beslutning af 14. september 2017 om gennemsigtighed, ansvarlighed og integritet i EU-institutionerne (2015/2041(INI)) og Europa-Parlamentets beslutning af 9. juni 2016 for en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning (2016/2610(RSP)).

Formandskabet bemærker, at der er tilstrækkeligt med regulering til bekæmpelse af korruption, og at fokus derfor bør ligge på den effektive håndhævelse af EU-retlig regulering og ikke-bindende politikker i medlemslandene.

Som oplæg til drøftelsen har formandskabet udarbejdet tre spørgsmål, som ministrene anmodes om at forholde sig til:

- Givet de spredte og ukoordinerede EU-korrupsionsbekæmpelsesstrukturer, vil en EU-strategi eller handlingsplan være nødvendig for at opnå en omfattende og sammenhængende tilgang til korrupsionsbekæmpelse og -forebyggelse, herunder for at sikre princippet om god offentlig forvaltning i EU?
- Hvordan skal EU monitorere korrupsionsbekæmpelse med henblik på at sikre gensidig tillid mellem medlemslandene? Hvordan bør monitorering af korrupsionsbekæmpelsen organiseres i lyset af forslaget om at medtage korrupsionsbekæmpelse i den årlige retsstatsrapport?
- Hvordan kan EU styrke sin position og sit globale engagement som førende i kampen mod korruption?

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses generelt at være opbakning til en styrket europæisk indsats til forebyggelse og bekæmpelse af korruption. Derimod ses medlemslandene at være uenige om koblingen til retsstatsprincippet, koordinerings- og overvågningsspørgsmålet samt EU's fremtidige rolle i GRECO.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Regeringen har ikke på nuværende tidspunkt en endelig generel holdning til formandskabets tre spørgsmål, men regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for de yderligere tiltag, som spørgsmålene lægger op til.

Regeringen bakker op om en styrket europæisk indsats for at forbedre koordineringen i unionen og for sikre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af korruption på europæisk plan og i forhold til unionens institutioner.

For så vidt angår øget monitorering af medlemslandenes korruptionsarbejde bemærker regeringen generelt, at der allerede i dag foregår en omfattende international opfølgning på medlemslandenes antikorrupsionsindsats.

Opfølgning på medlemslandenes korruptionsbekæmpelse foregår således løbende i regi af OECD Working Group on Bribery (OECD WGB), for så vidt angår opfølgning på OECD-konventionen om bekæmpelse af bestikkelse i forbindelse med international handel. Derudover foregår korruptionsbekæmpelsen i Europarådets Group of States against Corruption (GRECO) om opfølgning på Europarådets europæisk strafferetskonvention om korruption. Endelig foregår det i regi af FN's komité for konventionen mod korruption (UNCAC) om opfølgning på landenes gennemførelse af FN's konvention mod korruption.

Imidlertid er regeringen som udgangspunkt positivt indstillet over for at inddrage monitorering af medlemslandenes korruptionsbekæmpelse i den årlige retsstatsrapport.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for, at EU engagerer sig globalt i bekæmpelsen af korruption inden for EU's de eksisterende rammer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2: Rådskonklusioner om fortsættelse af arbejdet i Eurojust med at facilitere og styrke samarbejdet mellem nationale myndigheder på retsområdet

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på vedtagelse af rådskonklusionerne, der opfordrer til at fortsætte arbejdet med at facilitere og styrke samarbejdet mellem nationale myndigheder på retsområdet. I udkastet til rådskonklusioner bydes samarbejdsaftalen mellem Eurojust og Danmark velkommen. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen rejser ikke spørgsmål i relation til nærhedsprincippet. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det forventes, at man fra dansk side kan tage rådskonklusionerne til efterretning.

2. Baggrund

Eurojust er et EU-agentur for samarbejde mellem anklagemyndigheder på tværs af landegrænser. Eurojust koordinerer bl.a. efterforskninger på tværs af lande og assisterer i efterforskninger. Eurojust arbejder desuden tæt sammen med bl.a. Europol, der er EU-agenturet for samarbejde mellem politimyndigheder.

EU's medlemsstater har hver især udstationeret et højtstående nationalt medlem hos Eurojust, som kan være en erfaren offentlig anklager, dommer eller polititjenestemand. De nationale medlemmer har bl.a. til opgave at koordinere de nationale myndigheders arbejde i alle faser af efterforskningen og retsforfølgningen i konkrete straffesager. Der afholdes således adskillige årlige koordineringsmøder i regi af Eurojust vedrørende konkrete straffesager med henblik på eksempelvis at planlægge samtidige anholdelser og ransagninger i forskellige lande. Det er de nationale medlemmer, som indkalder og deltager i disse møder.

Eurojust har herudover en række centrale opgaver og beføjelser. Eurojust besvarer således f.eks. anmodninger om bistand fra medlemsstaternes kompetente myndigheder. Eurojust hjælper også med at løse jurisdiktionskonflikter i sager, hvor mere end én national myndighed som udgangspunkt kan indlede efterforskning eller retsforfølgning, og Eurojust yder økonomisk støtte til fælles efterforskningshold.

En ny forordning om Eurojust blev vedtaget den 6. november 2018 og finder anvendelse den 12. december 2019.

Danmark anmodede den 9. november 2018 formelt Kommissionen og Eurojust om en samarbejdsaftale med Eurojust.

Danmark er herefter nået til enighed med Eurojust og Kommissionen om en samarbejdsaftale, der skal sikre fortsat dansk tilknytning til Eurojust efter den 12. december 2019, når den nye forordning finder anvendelse.

Det forventes, at samarbejdsaftalen bliver endeligt vedtaget ved en underskrivelsesceremoni i forbindelse med rådsmødet den 7.-8. oktober 2019.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af udkastet til rådskonklusionerne, at Rådet byder samarbejdsaftalen med Danmark velkommen, idet den er med til at sikre en stærkere sammenhængskraft på tværs af de medlemsstaterne.

3. Formål og indhold

Med rådskonklusionerne opfordrer Rådet generelt til at fortsætte arbejdet med at facilitere og styrke samarbejdet mellem nationale myndigheder på retsområdet. Det fremgår endvidere af udkastet til rådskonklusioner, at Rådet 1) opfordrer Kommissionen til at forberede anbefalinger for åbningen af forhandlinger om internationale aftaler, 2) fastholder, at både Europol og Eurojust har en interesse i, at begge myndigheder arbejder effektiv eftersom begge – inden for deres mandat – har det samme formål, 3) opfordrer Kommissionen og Eurojust til at fortsætte deres initiativ om digitalt strafferetligt samarbejde og 4) byder samarbejdsaftalen med Danmark velkommen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning blandt medlemsstaterne til rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark deler ambitionen om at skabe et godt og effektivt samarbejde mellem de nationale myndigheder på retsområdet, og Eurojust er en vigtig myndighed i den sammenhæng.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: Præsentation af Eurojust af det nyligt oprettede register til brug for at understøtte retsforfølgelsen af terrorisme

Nyt notat

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på, at Eurojust præsenterer det nyligt lancerede Counter-Terrorism Register. Registret har til formål at styrke samarbejdet mellem anklagemyndigheder i sager om terrorisme i medlemsstaterne og forhøje sikkerheden for medlemsstaternes borgere. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen rejser ikke spørgsmål i relation til nærhedsprincippet. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det forventes, at man fra dansk side kan tage rådskonklusionerne til efterretning.

2. Baggrund

Eurojust er et EU-agentur for samarbejde mellem anklagemyndigheder på tværs af landegrænser. Eurojust koordinerer bl.a. efterforskninger på tværs af lande og assisterer i efterforskninger. Eurojust arbejder desuden tæt sammen med bl.a. Europol, der er EU-agenturet for samarbejde mellem politimyndigheder.

Den 1. september 2019 lancerede Eurojust et nyt register til brug i kampen mod terrorisme. Registeret hedder Counter-Terrorism Register (CTR) og håndteres af en bemanning 24 timer i døgnet hos Eurojust i Haag. Nationale myndigheder kan således modtage proaktiv hjælp, der kan være med til at sammenkoble vigtige informationer på tværs af lande for at skabe links mellem flere retsforfølgninger mod personer, der er mistænkt eller tiltalt for terrorisme.

Registeret fungerer ved, at alle medlemsstater anmodes om at registrere informationer om mistænkte og sager i øvrigt, der vedrører terrorisme. Enheden ved Eurojust kan herefter søge i de registrerede informationer og på den måde bistå de nationale myndigheder.

Registeret er oprettet med hjemmel i Rådets afgørelse 2005/671/RIA af 20. september 2006 om udveksling af oplysninger og samarbejde vedrørende terrorhandlinger, som Danmark deltager i.

En ny forordning om Eurojust blev vedtaget den 6. november 2018 og finder anvendelse den 12. december 2019. Danmark anmodede den 9. november 2018 formelt Kommissionen og Eurojust om en samarbejdsaftale med Eurojust.

Danmark er herefter nået til enighed med Eurojust og Kommissionen om en samarbejdsaftale, der skal sikre fortsat dansk tilknytning til Eurojust efter den 12. december 2019, når den nye forordning finder anvendelse.

Det forventes, at samarbejdsaftalen bliver endeligt vedtaget ved en underskrivelsesceremoni i forbindelse med rådsmødet den 7.-8. oktober 2019.

Danmark vil også efter indgåelse af samarbejdsaftalen kunne udveksle informationer med Eurojust og dermed bidrage til CTR.

3. Formål og indhold

Med præsentationen vil Eurojust skabe mere viden om registeret eftersom kvaliteten og effektiviteten af Eurojusts arbejde i forhold til registeret afhænger af, hvilke informationer der bliver registeret af medlemsstaterne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil tage præsentationen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark deler ambitionen om at skabe et godt og effektivt samarbejde mellem de nationale myndigheder på retsområdet, og Eurojust er en vigtig myndighed i den sammenhæng.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 4: Forhandlingsmandat til en aftale mellem EU og USA om adgang til e-beviser

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en statusorientering om forhandlingerne om en aftale mellem EU og USA om adgangen til e-beviser. Rådet gav i juni 2019 Kommissionen et forhandlingsmandat til at indgå en international aftale mellem EU og USA om adgang til elektronisk bevismateriale i straffesager. Med aftalen stræbes der efter at fastsætte fælles regler og imødegå lovkonflikter og at tillade direkte overførsel af elektronisk bevismateriale fra en tjenesteudbyder til en anmodende myndighed. Sagen er efter det senest konsoliderede udkast omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Adgang til elektronisk bevismateriale, som ikke er offentligt tilgængeligt, spiller en stor rolle i efterforskningen af grænseoverskridende kriminalitet, og der fremsættes derfor løbende et stort antal anmodninger om gensidig retshjælp vedrørende udlevering af elektronisk bevismateriale.

En af de vigtigste modtagere af anmodninger om gensidig retshjælp fra EU's medlemsstater vedrørende adgang til elektronisk bevismateriale er USA, hvor de største tjenesteudbydere har deres hovedkvarterer.

Der eksisterer allerede en aftale mellem EU og USA om gensidig retshjælp, men håndteringen af anmodninger om adgang til elektroniske bevismidler kan efter denne aftale være langsommelig og unødigt ressourcekrævende.

Som en alternativ kanal har der derfor udviklet sig et samarbejde, hvor EU-medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder retter direkte kontakt til de amerikanske tjenesteudbydere. Samarbejdet sker imidlertid på frivillig

basis og vedrører som udgangspunkt alene såkaldt ikke-indholdsdata, idet den amerikanske lovgivning som udgangspunkt udelukker tjenesteyderne fra at udlevere indholdsdata på frivillig basis.

Imidlertid har den amerikanske kongres i marts 2017 vedtaget den såkaldte US Cloud Act.

Loven præciserer, at amerikanske tjenesteudbydere er forpligtet til at efterkomme amerikanske afgørelser om udlevering af indholdsdata, uanset hvor dataene er lagret.

Herudover giver loven mulighed for, at den amerikanske regering – under visse betingelser – indgår aftaler med andre lande om, at amerikanske tjenesteudbydere kan udlevere indholdsdata direkte til andre lande, dvs. uden de amerikanske myndigheders mellemkomst.

Udleveringen vil skulle ske under forudsætning af opfyldelsen af visse betingelser, som vil skulle fastsættes nærmere i de enkelte aftaler med de forskellige lande.

3. Formål og indhold

Kommissionen fremlagde på den baggrund et udkast til en henstilling til rådsafgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med henblik på indgåelse af en aftale mellem EU og USA om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale inden for strafferetligt samarbejde. *Rådet vedtog forhandlingsmandatet under rådsmødet (retlige og indre anliggender (den 6.-7. juni 2019). Af forhandlingsmandatet fremgår, bl.a., at der med aftalen stræbes efter at fastsætte fælles regler og imødegå lovkonflikter i forbindelse med pålæg vedrørende indholdsdata og ikke-indholdsdata, at tillade direkte overførsel af elektronisk bevismateriale på et gensidigt grundlag fra en tjenesteudbyder til en anmodende myndighed og at sikre respekt for grundlæggende rettigheder.*

Ved fremlæggelsen af det første udkast til forhandlingsmandat var det uafklaret, om sagen var forbeholdsramt. Sagen er efter det senest konsoliderede udkast til forhandlingsmandat omfattet af det danske retsforbehold, og Danmark *deltog derfor ikke* i afstemningen om forhandlingsmandatet.

Kommissionen har været i dialog med de amerikanske myndigheder, og der har den 18. juni 2019 været afholdt et møde med den amerikanske justits-

minister William Barr. De amerikanske myndigheder har efter det oplyste opnået det fornødne forhandlingsmandat, hvorfor de egentlige forhandlingerne nu kan påbegyndes.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemsstaterne bred opbakning til forhandlingsmandatet.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Danmark er generelt positiv over for internationalt samarbejde på det politi- og strafferetlige område.

Danmark deltager ikke i en eventuel aftale mellem EU og USA på grund af retsforbeholdet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019.

Dagsordenspunkt 5: Forhandlingsmandat til 2. tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM (2019) 71 endelig

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 7.-8. oktober 2019, hvor det forventes, at formandskabet vil præsentere en fremskridtsrapport vedrørende forhandlingerne om tillægsprotokollen til Europarådets Budapestkonvention. Et forhandlingsmandat til Kommissionen blev vedtaget under rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019. Sagen er omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Europarådets Komité for Cyberkriminalitet har nedsat en arbejdsgruppe, der siden september 2017 har arbejdet med udarbejdelse af udkast til 2. tillægsprotokol til Budapestkonventionen.

Budapestkonventionen er den første internationale konvention om kriminalitet begået via internettet og andre computernetværk. Konventionen vedrører bl.a. ophavsretskrænkelser, computerrelateret svindel, børnepornografi og krænkelser mod netværkssikkerhed.

Formålet med udarbejdelsen af tillægsprotokollen er at styrke og effektivisere retshjælpssamarbejdet mellem medlemsstaterne til Budapestkonventionen.

Det bemærkes, at tillægsprotokollen skal anses som et supplement til andre allerede eksisterende internationale instrumenter på retshjælpsområdet. Hensigten er således, at tillægsprotokollen skal dække de områder, som ikke er nærmere adresseret i disse instrumenter.

Siden september 2017 har der været afholdt en række samlinger i arbejdsgruppen, hvor man har drøftet konkrete tekstforslag til den nye tillægsprotokol.

Det forventes, at udkast til tillægsprotokollen er færdigudarbejdet i december 2020.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 7.-8. oktober 2019, hvor det forventes, at formandskabet vil præsentere en fremskridtsrapport vedrørende forhandlingerne om 2. tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention.

Kommissionen fik ved rådsmødet den 6.-7. juni 2019 et forhandlingsmandat til at deltage i forhandlingerne om tillægsprotokollen i Europarådet.

Kommissionen deltager nu aktivt i forhandlingerne på vegne af EU-medlemsstaterne. EU-medlemsstaterne kan fortsat selv deltage i forhandlingerne, dog under hensyntagen til Kommissionens linje, der forud for møderne i Europarådet drøftes i regi af rådsarbejdsgruppen vedrørende strafferetligt samarbejde (COPEN).

Det danske retsforbehold medfører, at Danmark ikke er omfattet af forhandlingsmandatet. Danmark deltager derfor fortsat selvstændigt i forhandlingerne om tillægsprotokollen i Europarådet.

Fra Kommissionens side er der fokus på, at tillægsprotokollen vil kunne påvirke EU's retlige samarbejde i straffesager.

Kommissionen ønsker blandt andet at sikre, at der er overensstemmelse mellem tillægsprotokollen og EU-lovgivningen, herunder at tillægsprotokollen er kompatibel med Kommissionens forslag til reguleringen af e-beviser, som består af henholdsvis et forordningsforslag og et direktivforslag. Forslagene, som i øjeblikket forhandles i EU-regi, har overordnet til formål at lette indsamlingen af elektronisk bevismateriale på tværs af landegrænser i straffesager. Derudover har direktivforslaget til formål at reducere hindringer for tjenesteudbydernes frie udveksling af tjenesteydelser. Det bemærkes, at forordningsforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Det skal endvidere sikres, at tillægsprotokollen er kompatibel med en eventuel bilateral aftale mellem EU og USA om grænseoverskridende adgang til e-bevismateriale. *Forhandlingerne om aftalen mellem EU og USA forventes påbegyndt i efteråret 2019.*

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes at medlemsstaterne generelt bakker op om forhandlingerne om en tillægsprotokol til Budapestkonventionen.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positiv over for forhandlingerne om en til-lægsprotokol til Budapestkonventionen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) *den 6.-7. juni 2019.*

Dagsordenspunkt 6: Oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en status over gennemførelsen af forordningen om Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Sagen er omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Det forventes, at man fra dansk side kan tage statusorienteringen til efterretning.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte i juli 2013 med hjemmel i artikel 86 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) et forordningsforslag om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO).

Forordningen blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017.

Det er alene 22 medlemsstater, som vil deltage i samarbejdet om EPPO som led i et såkaldt forstærket samarbejde.

Forordningen er omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at den ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 26. januar 2018 i Sofia Bulgarien blev EPPO's samarbejde med andre institutioner/agenturer, herunder Europol, Eurojust og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), drøftet. Det blev endvidere tilkendegivet, at EPPO's samarbejde med ikke-deltagende medlemsstater ville blive undersøgt nærmere.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 blev der gjort status over arbejdet med gennemførelsen af forordningen, herunder status for udarbejdelsen af ansættelsesprocedurer for EPPO's personale og forventet tidspunkt for udnævnelse af chefanklageren. I relation til samarbejdet mellem EPPO og OLAF oplyste Kommissionen, at Kommissionen i april 2018 forventede at fremsætte forslag til et revideret retsgrundlag for OLAF, hvilket bl.a. skal sikre imod uhensigtsmæssige overlap i funktioner og opgaver (forslaget blev fremsat den 23. maj 2018). Det blev afslutningsvist gentaget, at EPPO gerne skal være aktiv inden udgangen af 2020.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4.-5. juni 2018, den 11.-12. oktober 2018, den 6.-7. december 2018 og den 7.-8. marts 2019, blev der på ny gjort status for gennemførelsen af forordningen. På rådsmødet den 6.-7. december 2018 oplyste Kommissionen, at der er iværksat en proces for at rekruttere en europæisk chefanklager, som skal ansættes i foråret 2019. Kommissionen fremhævede derudover, at der er behov for alle aktørers indsats, hvis ambitionen om, at EPPO skal være i drift inden år 2020, skal opnås.

Et udvælgelsespanel har den 4. februar 2019 forelagt en liste med tre egnede kandidater for Europa-Parlamentet og Rådet. Rådet har på et møde i Coreper den 20. februar 2019 prioriteret de tre kandidater med den franske kandidat højest prioriteret efterfulgt af den rumænske og tyske kandidat. Rådet har udpeget en trio bestående af faste repræsentanter (EU-ambassadører), der herefter har afholdt uformelle drøftelser med Europa-Parlamentet om udnævnelsen af den europæiske chefanklager.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019 blev der gjort status for processen om udvælgelsen af den europæiske chefanklager. Processen var på daværende tidspunkt sat på pause, indtil det nye Europa-Parlament kom på plads.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 er det forventningen, at der ligesom på tidligere rådsmøder vil blive gjort status over arbejdet med gennemførelsen af forordningen. Det er endvidere muligt, at der vil blive orienteret om, at der er udpeget en ny europæisk chefanklager, hvilket afhænger af udfaldet af en afstemning i Coreper den 19. september 2019.

3. Formål og indhold

Oprettelsen af EPPO har til formål at styrke beskyttelsen af EU's finansielle interesser mod strafbare handlinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 86 og er således omfattet af retsforbeholdet. Sagen har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har af samme årsag ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil tage statusorienteringen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark deler målsætningen om at sikre bedst mulig beskyttelse af EU's finansielle midler. Derfor vil man fra dansk side være opmærksom på at sikre grundlaget for et effektivt samarbejde mellem den danske anklagemyndighed og EPPO.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juni 2019.

Dagsordenspunkt 7: EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 forventes punktet at være på dagsordenen med henblik på vedtagelse af supplerende forhandlingsdirektiver til Kommissionen. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Det følger af Lissabontraktaten, at EU tiltræder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Kommissionen fik på den baggrund i juni måned 2010 mandat til at forhandle på vegne af EU. På et møde i Strasbourg den 3.-5. april 2013 lykkedes det Kommissionen og Europarådets medlemsstater at nå til enighed om et udkast til en traktat om EU's tiltrædelse af EMRK. Kommissionen anmodede i august 2013 EU-Domstolen om en udtalelse om, hvorvidt udkastet var i overensstemmelse med EU- og EUF-traktaterne. I EU-Domstolens udtalelse af 18. december 2014 tilkendegav Domstolen, at det foreliggende udkast til tiltrædelsestraktat hverken var foreneligt med EU-Traktatens artikel 6, stk. 2, eller den tilknyttede protokol. Domstolen pegede i den forbindelse bl.a. på, at traktatudkastet på flere punkter ikke i tilstrækkeligt omfang fastlagde forholdet mellem EU-retten og EMRK. Arbejdet med at finde løsninger på de problemstillinger, som EU-Domstolens udtalelse rejser, har nu ført til, at supplerende forhandlingsdirektiver, der har til formål at tage højde for udtalelsen, forventes at blive forelagt Rådet til vedtagelse. Fra dansk side er man positiv over for, at Kommissionen gives supplerende forhandlingsdirektiver, så forhandlingerne med Europarådets medlemsstater kan genoptages.

2. Baggrund

Med Lissabontraktaten besluttede EU's medlemsstater, at EU skulle tiltræde EMRK, jf. EU-Traktatens artikel 6, stk. 2. Tiltrædelsen af EMRK er dermed en del af implementeringen af Lissabontraktaten. Med tiltrædelsen vil Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i modsætning til i dag kunne behandle klager over EU som sådan. Tiltrædelsen af EMRK ændrer imidlertid ikke Unionens beføjelser som fastsat i EU-Traktaten og EUF-Traktaten.

Alle Europarådets 47 medlemsstater, herunder de medlemsstater, der ikke er medlem af EU, bl.a. Rusland og Tyrkiet, skal ratificere tiltrædelsestraktaten, før EU kan tiltræde EMRK.

Endvidere er der knyttet en protokol til Lissabontraktaten vedrørende EU-Traktatens artikel 6, stk. 2. Efter protokollens artikel 1 skal traktaten om EU's tiltrædelse af EMRK afspejle nødvendigheden af at bevare Unionens og EU-rettens særlige karakteristika, navnlig for så vidt angår:

- a) de nærmere bestemmelser for Unionens eventuelle deltagelse i EMRK's kontrolinstanser og
- b) de mekanismer, der er nødvendige for at sikre, at sager indbragt af ikke-medlemsstater samt individuelle klager henføres korrekt til medlemsstaterne og/eller Unionen afhængigt af det enkelte tilfælde.

Efter protokollens artikel 2 skal en sådan traktat sikre, at tiltrædelsen hverken berører Unionens kompetencer eller institutionernes beføjelser. Den skal sikre, at intet heri berører medlemsstaternes situation i forhold til EMRK, navnlig i forhold til protokollerne hertil, foranstaltninger truffet af medlemsstaterne, der fraviger EMRK i overensstemmelse med dennes artikel 15, og forbehold med hensyn til konventionen, som medlemsstater har taget i overensstemmelse med dennes artikel 57.

Videre følger det af protokollens artikel 3, at aftalen om EU's tiltrædelse af EMRK ikke berører EUF-Traktatens artikel 344 (hvorefter medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af EU-Traktaten og EUF-Traktaten afgjort på anden måde end fastsat i EUF-Traktaten).

Sagen blev forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4. juni 2010 forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg for så vidt angår vedtagelsen af mandat til Kommissionen til at indlede forhandlinger med Europarådets medlemsstater om vilkårene for EU's tiltrædelse af EMRK.

Kommissionen fik på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4. juni 2010 mandat til på vegne af EU at føre forhandlingerne med Europarådets medlemsstater om vilkårene for EU's tiltrædelse af EMRK. Forhandlingerne indledtes i juli måned 2010.

Kommissionen gennemførte de nævnte forhandlinger på baggrund af sit mandat og i samråd med Rådets arbejdsgruppe om grundlæggende rettigheder mv. (FREMP). Sideløbende med forhandlingerne om tiltrædelsestraktaten er der desuden arbejdet på at udarbejde EU-interne regler af betydning for tiltrædelsen, som skal være på plads inden undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten. Dette arbejde er ikke afsluttet, *men det finske formandskab har oplyst, at man planlægger at fortsætte arbejdet i løbet af efteråret 2019.*

På et møde i Strasbourg den 3.-5. april 2013 lykkedes det Kommissionen og Europarådets medlemsstater at nå til enighed om et udkast til en tiltrædelsestraktat. Kommissionen anmodede i august 2013 EU-Domstolen om en udtalelse om, hvorvidt udkastet var foreneligt med EU- og EUF-traktaterne. I EU-Domstolens udtalelse af 18. december 2014 tilkendegav Domstolen, at det foreliggende udkast til tiltrædelsestraktat hverken var foreneligt med EU-Traktatens artikel 6, stk. 2, eller den tilknyttede protokol. Domstolen pegede i den forbindelse bl.a. på, at traktatudkastet på flere punkter ikke i tilstrækkeligt omfang fastlagde forholdet mellem EU-retten og EMRK. Arbejdet med at finde løsninger på de problemstillinger, som EU-Domstolens udtalelse rejser, *har ført til, at supplerende forhandlingsdirektiver, der har til formål at tage højde for elementerne i EU-Domstolens udtalelse, forventes at blive forelagt Rådet til vedtagelse på rådsmødet den 7.-8. oktober 2019, så forhandlingerne med Europarådets medlemsstater om tiltrædelsestraktaten kan blive genoptaget.*

Endvidere udestår en senere vedtagelse (med enstemmighed) af de interne EU-regler til gennemførelse af tiltrædelsestraktaten, vedtagelse (med enstemmighed) af den rådsafgørelse, der skal bemyndige EU til at tiltræde traktaten, samt efterfølgende ratifikation af tiltrædelsestraktaten i samtlige Europarådets medlemsstater.

Sagen forventes at være på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på vedtagelse af supplerende forhandlingsdirektiver.

3. Formål og indhold

3.1. Nærmere om hovedelementerne i det foreliggende traktatudkast

Det foreliggende udkast til traktat for EU's tiltrædelse af EMRK indeholder bl.a. følgende hovedelementer:

3.1.1. Adgang for EU til at indtræde som medindstævnt i klagesager mod medlemsstaterne, når sagerne berører EU-lovgivningen, og vice versa

Udkastet til tiltrædelsestraktaten lægger op til, at EU i visse tilfælde skal kunne indtræde som medindstævnt i en klagesag anlagt mod en medlemsstat, ligesom en medlemsstat i visse tilfælde skal kunne indtræde i en klagesag anlagt mod EU. Den medindstævnte er herefter part i sagen og kan afgive indlæg.

EU kan indtræde som medindstævnt i en sag anlagt mod en medlemsstat i tilfælde, hvor den handling eller undladelse, som klagesagen vedrører, ikke kunne have været undgået, uden at den indklagede medlemsstat derved ville have tilsidesat en forpligtelse i henhold til EU-lovgivningen.

En medlemsstat vil have mulighed for at indtræde som medindstævnt i en klagesag anlagt imod EU, hvis sagen vedrører en handling eller undladelse, som ikke kunne have været undgået, uden at EU derved ville have tilsidesat en forpligtelse i henhold til EU-ret på traktatniveau, som alene kan ændres ved aftale mellem EU-medlemsstaterne.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kan i disse sager beslutte, at parterne holdes fælles ansvarlige for en eventuel krænkelse af konventionen.

3.1.2. Forudgående inddragelse af EU-Domstolen

Inden Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afgør en klagesag, hvori EU er indtrådt som medindstævnt, skal EU-Domstolen have mulighed for at træffe afgørelse om den omhandlede EU-lovgivnings overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder, hvis en sådan afgørelse ikke allerede måtte være truffet.

For at undgå unødige forsinkelser af klagesagen ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol skal EU-Domstolen i disse sager træffe afgørelse efter en hasteprocedure.

3.1.3. EU's deltagelse i konventionsorganerne

EU får en dommer ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og EU kan deltage med stemmeret i møderne i Europarådets Ministerkomité, når komitéen udøver sine funktioner i forhold til EMRK. Dog vil EU alene skulle høres, når der er tale om vedtagelse af rekommandationer og lignende, der berører EMRK-retlige aspekter. Udkastet til tiltrædelsestraktat indeholder endvidere særlige afstemningsregler i Ministerkomitéen i de kla-

gesager, hvor EU og EU-medlemsstaterne er indstævnte.

En delegation fra Europa-Parlamentet kan deltage med stemmeret i møderne i Europarådets Parlamentariske Forsamling, når forsamlingen udøver sine funktioner i forhold til valg af dommere.

3.2. Nærmere om hovedelementerne i EU-Domstolens udtalelse af 18. december 2014

EU-Domstolens udtalelse om, hvorvidt udkastet til aftale om EU's tiltrædelse af EMRK er foreneligt med traktaterne, indeholder bl.a. følgende hovedelementer:

Aftaleudkastet griber ifølge EU-Domstolen ind i EU's retsordens autonomi, idet det for det første ikke indeholder bestemmelser, der sikrer en koordination mellem EMRK's artikel 53, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte et højere beskyttelsesniveau end det i konventionen sikrede, og artikel 53 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, hvorefter EU-Domstolen har fastslået, at nationale niveauer af beskyttelse hverken må stride mod chartret eller mod EU-rettens forrang, enhed og effektivitet.

For det andet sikrer aftaleudkastet efter EU-Domstolens opfattelse ikke, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols krav om, at medlemsstater i visse situationer kontrollerer, hvorvidt EMRK overholdes i en anden medlemsstat, ikke vil gribe ind i princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne.

For det tredje påpeger EU-Domstolen, at aftaleudkastet ikke indeholder bestemmelser, der sikrer, at EMRK's mekanisme (indført ved protokol nr. 16 til EMRK), hvorefter en national ret, der er sidste retsinstans, kan anmode om en rådgivende udtalelse fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, ikke kan medføre omgåelse af EU's procedure med præjudicielle forelæggelser, der ifølge EU-Domstolen udgør kernen i det ved traktaterne indførte domstolssystem.

EU-Domstolen anfører for det fjerde, at det følger af EUF-Traktatens artikel 344, at medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af traktaterne afgjort på anden måde end fastsat i traktaten, og at afgørelser herom således skal træffes af EU-Domstolen. Idet aftaleudkastet ikke indeholder bestemmelser, der sikrer, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke vil kunne træffe afgørelse i sager, hvor der rejses sådanne spørgsmål, strider dette mod EUF-Traktatens

artikel 344.

For så vidt angår aftaleudkastets mekanisme for medindklagede, der skal sikre, at der ikke opstår ”huller” for så vidt angår deltagelse, tilregnelser og håndhævelse i EMRK-systemet, bemærker EU-Domstolen for det femte, at mekanismen ikke sikrer, at EU’s og EU-rettens særlige karakteristika bevares, bl.a. fordi Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i visse situationer har kompetence til at vurdere, om betingelserne for at være medindklaget er opfyldt, og således bliver tillagt kompetence til at vurdere kompetencefordelingen mellem EU og EU’s medlemsstater.

For det sjette bemærker EU-Domstolen i relation til aftaleudkastets mekanisme for forudgående inddragelse af EU-Domstolen i sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvor der ved behandlingen af sagen skal tages stilling til EU-ret, at fremgangsmåden ikke gør det muligt at bevare EU’s og EU-rettens særlige karakteristika, idet vurderingen af behovet for forudgående inddragelse af EU-Domstolen ligger hos Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, idet EU-Domstolen ikke har kompetence til at fortolke den afledte EU-ret, men alene gyldigheden i forbindelse med den forudgående inddragelse, og idet aftaleudkastet ikke sikrer, at EU fuldt ud og systematisk informeres om sager for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

For det syvende bemærker EU-Domstolen, at den inden for området for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik alene har kompetence til at kontrollere overholdelsen af EU-Traktatens artikel 40 og prøve lovligheden af visse afgørelser som omhandlet i EUF-Traktatens artikel 275, stk. 2. Det nærmere omfang af EU-Domstolens kompetence på området er endnu ikke fastlagt i praksis, men på EU-rettens nuværende udviklingstrin er visse vedtagelser på området ikke omfattet af EU-Domstolens kompetence. Idet aftalen tillægger Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kompetence på området, hvor EU-Domstolen ikke har kompetence, overdrages dele af domstolsprøvelsen eksklusivt til et for EU eksternt organ, og aftalen griber dermed ind i EU-rettens særlige karakteristika.

3.3. Supplerende forhandlingsdirektiver

Rådets afgørelse af 4. juni 2010 om Kommissionens mandat til på vegne af EU at føre forhandlingerne med Europarådets medlemsstater om vilkårene for EU’s tiltrædelse af EMRK og de dertil knyttede forhandlingsdirektiver er stadig gældende. Som følge af EU-Domstolens udtalelse er der imidlertid

et behov for at give Kommissionen supplerende forhandlingsdirektiver. Det forventes, at Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 vil blive forelagt supplerende forhandlingsdirektiver, som har til formål at tage højde for de elementer i EU-Domstolens udtalelse, der fremgår af punkt 3.2 ovenfor.

Rådet forventes ligeledes på rådsmødet den 7.-8. oktober 2019 at give opbakning til, at forhandlingerne om et nyt udkast til en tiltrædelsestraktat genoptages snarest muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at det langt fra er sikkert, at det vil være muligt at opnå enighed med Europarådets medlemsstater om en ny tiltrædelsestraktat.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Efter EUF-Traktatens artikel 218, stk. 6, kræver en rådsafgørelse om Unionens tiltrædelse af EMRK Europa-Parlamentets godkendelse.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen forventes ikke at medføre ændringer af gældende dansk ret, men EU's tiltrædelse af EMRK vil til sin tid skulle ratificeres af Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Efter det foreliggende traktatudkast skal EU – ligesom Europarådets medlemsstater – bidrage økonomisk til udgifterne til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og EU's tiltrædelse vil således være forbundet med visse omkostninger, der afholdes over EU's budget.

Sagen har ikke samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det følger af Lissabontraktaten, som alle medlemsstater har ratificeret, at EU skal tiltræde EMRK, jf. EU-Traktatens artikel 6, stk. 2.

Medlemsstaterne har på møder i Rådets arbejdsgruppe om grundlæggende rettigheder mv. (FREMP) generelt udtrykt opbakning til, at forhandlingerne med Europarådets medlemsstater genoptages snarest muligt. Ligeledes har medlemsstaterne udtrykt, at man bakker op om, at Kommissionen ved forhandlingerne med Europarådets medlemsstater om en ny tiltrædelsestraktat ikke går længere end nødvendigt for at imødekomme EU-Domstolens udtalelse. Det forventes, at der vil være opbakning til at vedtage de supplerende forhandlingsdirektiver på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 7.-8. oktober 2019.

Baseret på erfaringerne fra forhandlingerne om de tidligere aftaleudkast med Europarådet vurderes det at blive særdeles vanskeligt at vende tilbage til Europarådet med henblik på at genoptage forhandlingerne.

Den generelle forventning er herudover, at alle EU-medlemsstater vil være positivt indstillede over for til sin tid at ratificere traktaten om EU's tiltrædelse af EMRK.

Det bemærkes, at Europarådets medlemslande i København-erklæringen fra april 2018, pkt. 63, har understreget betydningen af EU's tiltrædelse til EMRK som et middel til at understøtte en sammenhængende menneskerettighedsbeskyttelse i Europa. Medlemslandene opfordrer i den forbindelse EU-institutionerne til at tage de nødvendige skridt med henblik på tiltrædelsen, jf. EU-Traktatens artikel 6, stk. 2, således at processen kan afsluttes snarest muligt.

10. Regeringens generelle holdning

Den danske regering er positivt indstillet over for, at EU tiltræder EMRK, sådan som det er fastsat i EU-Traktaten, at Unionen skal.

Regeringen er derfor også positivt indstillet over for, at forhandlingerne med Europarådets medlemsstater genoptages, og at Kommissionen gives supplerende forhandlingsdirektiver, der har til formål at tage højde for EU-Domstolens udtalelse om det foreliggende udkast til tiltrædelsestraktaten.

Regeringen er også positivt indstillet over for til sin tid – hvis det måtte lykkes at opnå enighed med Europarådets medlemsstater – at ratificere en traktat om EU's tiltrædelse af EMRK.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forud for vedtagelsen af Kommissionens mandat til på vegne af EU at føre forhandlingerne om EU's tiltrædelse af EMRK med Europarådets medlemsstater blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 28. maj 2010.

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2018.

Dagsordenspunkt 8: Grundlæggende rettigheder: a) Udfordringer vedrørende grundlæggende rettigheder i 2020 og frem - Meningsudveksling med direktøren for EU's agentur for grundlæggende Rettigheder (FRA) og b) vedtagelse af rådskonklusioner om 10-året for EU's Charter om grundlæggende rettigheder: status og fremtidigt arbejde.

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner om 10-året for EU's Charter om grundlæggende rettigheder. Rådskonklusionerne har til formål at gøre status for EU's charter om grundlæggende rettigheds (chateret) anvendelse og skal sikre, at charterets bestemmelser fortsat respekteres i praksis. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for, at charteret anvendes af EU's institutioner og medlemsstaterne. Der lægges op til, at man fra dansk side tilslutter sig rådskonklusionerne.

2. Baggrund

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 er rådskonklusionerne om 10-året for EU's Charter om grundlæggende rettigheder på dagsordenen med henblik på vedtagelse. Rådskonklusionerne behandles under et samlet punkt om grundlæggende rettigheder, hvor der først vil være en drøftelse med direktøren for EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), hvorefter det er forventningen, at udkastet til rådskonklusioner vedtages.

Rådet udarbejder årligt et udkast til rådskonklusioner om charterets anvendelse, hvis indhold forhandles i arbejdsgruppen om Grundlæggende Rettigheder, Borgerlige Rettigheder og Fri Bevægelighed for Personer (FREMP), før den endelige tekst forelægges til vedtagelse i Rådet. Rådskonklusionerne udarbejdes sædvanligvis på baggrund af Kommissionens rapport om, hvor-

dan EU's institutioner og medlemsstaterne har anvendt EU's charter om grundlæggende rettigheder. Rådskonklusionerne har hidtil været en måde, hvorpå Rådet har kunnet forholde sig til aktuelle udfordringer på området for grundlæggende rettigheder. Rådskonklusionerne vedtages efter forhandlinger om indholdet ved konsensus mellem samtlige medlemsstater. Rådskonklusionerne har de forrige år fokuseret på charterets enkelte bestemmelser, herunder navnlig status for deres anvendelse. Sidste års udkast til rådskonklusioner (2018) blev imidlertid ikke vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 11.-12. oktober 2018, da Polen og Ungarn modsatte sig vedtagelsen. Den manglende opbakning fra Polen og Ungarn var begrundet i et ønske om en specifik henvisning til kristne og jøder under et punkt om beskyttelse af religiøse grupper og sletning af punkter om LGBTI-personers rettigheder. Formandskabet blev derfor nødsaget til i stedet at vedtage tekstudkastet til rådskonklusionerne som formandskabskonklusioner.

Det finske formandskab har i år udarbejdet et udkast til rådskonklusioner, som overordnet redegør for anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder som en helhed frem for at fokusere på de enkelte rettigheders anvendelse. Formandskabet ønsker herved at undgå en gentagelse af sidste års manglende vedtagelse af rådskonklusionerne. Det er på nuværende tidspunkt uafklaret, hvorvidt samtlige medlemslande vil tilslutte sig vedtagelsen af rådskonklusionerne. Undervejs i forhandlingerne i FREMP har medlemsstaterne dog generelt været positive i forhold til den helhedsorienterede tilgang til rådskonklusionerne.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne har til formål at redegøre for charterets anvendelse som helhed og at sikre, at charteret fortsat respekteres i praksis. Det er i år 10-året for, at charteret opnåede juridisk bindende virkning. Det har givet Rådet anledning til at reflektere over hidtidige erfaringer og yderligere muligheder for at sikre, at charteret anvendes fuldt ud i implementeringskæden.

Det fremgår af udkastet til rådskonklusioner, at retsstatsprincippet er af afgørende betydning for et demokratisk samfund, hvor særligt retsvæsenets uafhængighed er essentielt. Udkastet fremhæver endvidere, at charteret har samme juridiske status som EU-traktaterne, hvorfor EU's institutioner og medlemsstaterne skal iagttage charteret ved implementering af EU-lovgivning. EU-Domstolens retspraksis i forhold til fortolkningen og anvendelsen af charteret og den voksende betydning, som nationale domstole har for charterets effektive anvendelse, understreges endvidere i konklusionerne.

Der lægges op til, at Rådet bekræfter EU's forpligtelse til at tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Rådet ser positivt på Kommissionens beretning for 2018 om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder og rapporten om grundlæggende rettigheder for 2019 fra EU's Agentur for Grundlæggende rettigheder (FRA) og byder nye tiltag, som kan styrke charterets anvendelse, velkommen. Rådet bifalder endvidere konferencen "How to Ensure the Resilience of Our Societies in a Changing European Landscape – The Interaction between Democracy, the Rule of Law and Fundamental Rights" afholdt den 10.-11. september 2019 samt konferencen "Making the EU Charter of Fundamental Rights a reality for all: 10th anniversary of the Charter becoming legally binding", som blev afholdt den 23. november 2019.

I udkastet opfordres Rådet, medlemsstaterne, Kommissionen, FRA, nationale menneskerettighedsinstitutioner, ligestillingsorganer og andre nationale mekanismer samt civilsamfundet til - inden for deres kompetenceområder - at bidrage til implementeringen af charteret. Udkastet gennemgår således de forskellige organers forpligtelse til at anvende charteret og kommer i den forbindelse med en række opfordringer, jf. nedenfor.

Rådet bekræfter sin forpligtelse til at iagttage den eksisterende vejledning om charterets anvendelse, herunder de forberedende organers undersøgelse af initiativers overensstemmelse med charteret, og Rådet støtter op om at udforske mere effektive metoder til at udnytte den eksisterende vejledning i de forberedende organer. Rådet udtrykker bekymring for det lave kendskab til charteret (i EU-barometerets survey og FRA's rapport om grundlæggende rettigheder for 2019 peges på en mangel på nationale politikker, der fremmer bevidstheden om charteret og dets implementering). Rådet forpligter sig til en årlig drøftelse i FREMP-regi om charterets anvendelse.

Rådet opfordrer medlemsstaterne til at styrke oplysning- og uddannelsesaktiviteter vedrørende charteret for alle aktører i implementeringskæden, herunder retsvæsenets aktører. Rådet anbefaler, at medlemsstaternes implementering og udvikling af vejledning og uddannelsesprogrammer om charteret tages op til overvejelse. Rådet påpeger endvidere betydningen af at stille lettilgængelig information om charteret til rådighed for, at borgere kan opnå kendskab til charteret. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at tage højde for charteret i forbindelse med den juridisk kontrol af national lovgivning og til at anvende de charterrelaterede værktøjer, som Kommissionen og FRA har stillet til rådighed.

Rådet inviterer Kommissionen til fortsat at udføre og styrke sin systematiske vurdering af relevante lovforslags indvirkning på grundlæggende rettigheder. Rådet opfordrer endvidere Kommissionen til at videreudvikle e-Justice-portalen, hvor borgere kan få informationer om de forskellige retssystemer, herunder ved at skabe en selvstændig side på portalen om charteret for den enkelte medlemsstat til vidensdeling.

FRA opfordres til at fortsætte udviklingen af charter-værktøjer og træningsmoduler, og EU's institutioner og medlemsstaterne opfordres til i højere grad at anvende FRA's data ved vurderingen af nationale politiske initiativers overensstemmelse med charteret inden for EU-rettens område. Endvidere understreges behovet for at styrke klarheden om FRA's virke, herunder en eventuel ændring af forordning nr. 168/2007 af 15. februar 2007 om oprettelsen af FRA.

Endelig opfordres medlemsstaterne og EU's institutioner til at forbedre samarbejdet med og understøttelsen af nationale menneskerettighedsinstitutioner, ligestillingsorganer og andre nationale mekanismer. Ligesom civilsamfundets rolle betones og Rådet imødeser fortsættelsen af lovgivningsarbejdet vedrørende Fonden for Grundlæggende Rettigheder og Værdier.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der blandt EU's medlemsstater vil være bred opbakning til rådskonklusionerne på baggrund af forhandlingerne i FREMP.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positiv over for, at EU's Charter om grundlæggende rettigheder anvendes af EU's institutioner og medlemsstaterne. Der lægges op til, at man fra dansk side støtter rådskonklusionerne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 9: Evaluering af EU's adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en statusorientering om evaluering af EU's adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Det forventes, at man fra dansk side kan tage statusorienteringen til efterretning.

2. Baggrund

Som en reaktion på det stigende problem med ulovlig hadefuld tale på online platforme indgik Kommissionen sammen med fire internetvirksomheder (Facebook, Twitter, YouTube og Microsoft) den 31. maj 2016 en aftale om et adfærdskodeks med retningslinjer for, hvordan udbredelsen af ulovlig hadefuld tale på internettet skal bekæmpes. Samarbejdet er sidenhen udvidet til også at omfatte Instagram, Google +, Dailymotion, Snapchat og jeuxvideo.com.

I adfærdskodekset forpligter virksomhederne sig bl.a. til at udarbejde interne procedurer, så det kan garanteres, at virksomhederne gennemgår størstedelen af indberetningerne om ulovlig hadefuld tale inden for 24 timer og om nødvendigt fjerner eller blokerer adgangen til indholdet. Adfærdskodekset forpligter endvidere virksomhederne og Kommissionen til at fremme uafhængige modfortællinger og til at støtte uddannelsesprogrammer, der fremmer kritisk tænkning.

Gennemførelsen af adfærdskodekset evalueres løbende af Kommissionen, der afrapporterer til EU-højniveaugruppen for bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance, som Justitsministeriet deltager i.

Kommissionen offentliggjorde den fjerde årlige evaluering i februar 2019 og orienterede medlemsstaterne om resultaterne på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. marts 2019.

Evalueringen viser bl.a., at virksomhederne har forbedret deres sagsbehandling af indberetninger om hadefuldt tale på deres platforme i forhold til særligt behandlingstid og antallet af nedtagninger. Derudover uddanner virksomhederne fortsat løbende det relevante personale og har styrket deres samarbejde med civilsamfundet for at sikre en bedre forståelse for den nationale kontekst i det enkelte medlemsstater.

Evalueringen viser også, at der fortsat er rum for forbedringer, særligt i forhold til at give feedback til de brugere, der indberetter indhold på platformene.

Det må derfor forventes, at Kommissionen vil fortsætte med at overvåge gennemførelsen af adfærdskodekset.

3. Formål og indhold

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en statusorientering om evaluering af adfærdskodekset om bekæmpelse af ulovlig hadefuldt tale på internettet. Det vides på nuværende tidspunkt ikke, hvad Kommissionen nærmere vil orientere om.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til orienteringen.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Fra dansk side støtter man tiltag til at få internetindustrien til at tage et (med)ansvar for fjernelse af ulovlig hadefuld tale på internettet, herunder gennemførelsen af adfærdskodekset om bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 10: Rådskonklusioner om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 7.-8. oktober 2019 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner, hvori der bl.a. udtrykkes fortsat opbakning til bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn, herunder også online. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man positiv over for indholdet af rådskonklusionerne og kan bakke op om et fortsat fokus på bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn, herunder misbrug, der foregår online.

2. Baggrund

Den internationale alliance ”WeProtect Alliance”, som har til formål at bekæmpe seksuelt misbrug af børn, der foregår online, afholder en konference i Addis Ababa (Etiopien) den 11.-12. december 2019, som Rådet opfordrer medlemsstaterne til at deltage i.

Det foreliggende udkast til rådskonklusioner, som ikke er juridisk bindende, indeholder en række opfordringer til bl.a. EU-institutionerne og medlemsstaterne om at holde fokus på bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn.

3. Formål og indhold

I udkastet til rådskonklusioner understreges vigtigheden af en fortsat fokuseret indsats på bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn.

I den forbindelse understreges vigtigheden af, at en række instrumenter på EU- og internationalt niveau gennemføres og anvendes af medlemsstaterne, f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om bekæmpelse af seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2011/36/EU af

5. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor. Direktiverne er omfattet af det danske retsforbehold.

Medlemsstaterne opfordres endvidere til løbende at vurdere effektiviteten af deres lovgivning til bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn, med særlig fokus på efterforskningen og retsforfølgelsen af digitale forbrydelser. Derudover opfordres den digitale industri til at sikre de relevante politimyndigheder adgang til digitalt bevismateriale.

Herudover opfordres de retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne til at gøre bedst mulig brug af eksisterende værktøjer på såvel nationalt som EU-plan, herunder Europol og Eurojust, hvis rolle i bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn anerkendes.

Rådskonklusionerne indeholder desuden en opfordring til Kommissionen til at foreslå tiltag, der kan forbedre de retshåndhævende myndigheders mulighed for at gribe ind, når der foregår seksuelt misbrug af børn online.

Medlemsstaterne opfordres også til at forstærke samarbejdet med tredjelande, herunder for at støtte tredjelande i forhold til tilrejsende gerningsmænd og misbrug, der foregår online. Kommissionen opfordres i den forbindelse til at opnå et overblik over den eksisterende støtte til tredjelande med henblik på at understøtte det fremtidige arbejde på området.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring hos Rigspolitiet, som stiller sig positivt i forhold til indholdet af rådskonklusionerne.

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning blandt medlemsstaterne til rådskonklusionerne.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Fra dansk side er man positivt indstillet over for forslaget til rådskonklusioner, der har til formål at understrege, at der fortsat skal være fokus på at bekæmpe seksuelt misbrug af børn.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 11: Terrorbekæmpelse – højreekstremisme og højreekstremistisk terror.

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en drøftelse af, hvilke tiltag der kan styrke EU's indsats for at bekæmpe højreekstremisme og højreekstremistisk terrorisme. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for tiltag, der kan styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, herunder i forhold til højreekstremistisk terror. Herudover kan man fra dansk side støtte, at det eksisterende EU-samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet i højere grad også skal være fokuseret på bekæmpelse af højreekstremisme og højreekstremistisk terrorisme.

2. Baggrund

I Europa og den vestlige verden har der i de seneste år været flere eksempler på højreekstremistisk motiverede angreb. I 2019 har der bl.a. været terrorangrebet på de to moskeer i Christchurch i New Zealand, drabet på den tyske CDU-politiker Walter Lübke, masseskyderierne i El Paso og Dayton i USA og skudepisoden ved en moske i Bærum i Norge, hvor gerningsmanden er sigtet for terror.

På baggrund af angrebene har EU's anti-terrorkoordinator, Gilles de Kerchove, anført, at der er behov for yderligere at styrke EU's indsats med henblik på at bekæmpe højreekstremisme og højreekstremistisk terror.

Gilles de Kerchove har bl.a. fremhævet behovet for, at der udvikles og deles erfaringer om, hvordan medlemslandene mest effektivt adresserer og forebygger højreekstremisme og højreekstremistisk terrorisme. Hertil foreslås det, at Kommissionen udvikler og opdaterer en liste over højreekstremistiske terrorgrupperinger samt over, hvilke grupper, symboler og tekster

der er blevet forbudt i de enkelte medlemslande. Gilles de Kerchove har bl.a. fremhævet, at EU Internet Forum bør diskutere udfordringer og mulige løsninger i forhold til ulovligt højreekstremistisk onlineindhold. EU Internet Forum er et forum i Kommissionsregi for medlemsstater og techbranchen, der skal bekæmpe terrorrelateret indhold og hadefuld tale på nettet. Endvidere er det foreslået, at EU's Internet Referral Unit, der hører under Europol, og som bl.a. har til formål at opdage og efterforske terrorrelateret onlineindhold, kan bistå medlemslandene med operativ støtte i forhold til at opdage højreekstremistisk onlineindhold.

Der eksisterer allerede en række tiltag i EU-regi, der har fokus på at bekæmpe højreekstremisme og terrorisme. Højreekstremisme er bl.a. en prioritet for The Radicalisation Awareness Network (RAN), der er et netværk i Kommissionsregi, hvor fagfolk og eksperter fra medlemslandene, udvalgte sektorer og organisationer drøfter bekæmpelsen af radikaliserings. Herudover har Europol bistået medlemslandene med operationel støtte i forbindelse med angrebet i Christchurch og andre højreekstremistiske terrorangreb.

3. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af, hvilke tiltag der kan styrke EU's indsats for at bekæmpe højreekstremisme og højreekstremistisk terror. Det forventes, at Kommissionen overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, herunder i forhold til højreekstremistisk terror.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Udvekslingen af synspunkter medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Udvekslingen af synspunkter medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til den politiske drøftelse.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan man generelt tilslutte sig opfordringer til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, herunder i forhold til højreekstremistisk terror. Herudover kan man fra dansk side støtte, at det eksisterende EU-samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet i højere grad også skal være fokuseret på bekæmpelse af højreekstremisme og højreekstremistisk terrorisme. Det gælder f.eks. i forhold til arbejdet i Europol og EU's Internet Referral Unit.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet er løbende blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 12: Nye teknologier og indre sikkerhed, herunder 5G

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på politisk drøftelse. Sagen blev drøftet som et eventuelt-punkt under det seneste rådsmøde den 6.-7. juni 2019, hvor EU's antiterrorkoordinatore orienterede om de juridiske aspekter og udfordringer forbundet med 5G-netværk. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7. – 8. oktober 2019 med henblik på en politisk drøftelse af udfordringer og muligheder, når det gælder nye teknologier og den indre sikkerhed, herunder 5G.

Sagen var på dagsordenen for rådsmødet den 6.-7. juni 2019 som et eventuelt-punkt. EU's anti-terrorkoordinatore orienterede om de juridiske aspekter og udfordringer forbundet med 5G netværk. Orienteringen blev ledsaget af en opfordring til medlemsstaterne om at indtage en mere fremtrædende rolle i den igangværende debat om 5G, herunder med særligt fokus på normudvikling, tilpasning af lovgivning og dialog med operatørerne. Koordinatoren bemærkede, at der muligvis kunne vise sig et behov for EU-lovgivning for at undgå fragmentering, og Europol blev samtidig opfordret til at indtage en mere aktiv rolle.

Kommissionen planlægger på baggrund af bl.a. risikovurderinger at lancere en ”værktøjskasse”, der adresserer mulighederne for etablering af foranstaltninger vedrørende 5G, ved udgangen af 2019.

Det forventes, at sagen, som forberedelse til rådsmødet den 7.-8. oktober 2019, vil blive drøftet i den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed (COSI) den 26. september 2019.

3. Formål og indhold

Det er på nuværende tidspunkt uvist, hvad Kommissionen nærmere ønsker at drøfte på rådsmødet den 7.-8. oktober 2019. Det formodes på baggrund af orienteringen fra EU's antiterrorkoordinatør på sidste rådsmøde den 6.-7. juni 2019, at der lægges op til en drøftelse af udfordringer forbundet med 5G og behovet for en fælles europæiske tilgang og normudvikling på området. Det formodes, at drøftelsen bl.a. vil vedrøre, hvordan det videre arbejde på området skal tilrettelægges.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for en drøftelse af, hvordan man fremadrettet kan styrke den indre sikkerhed i EU, herunder i relation til 5G-netværk. Alle aspekter af problemstillingen bør imidlertid afdekkes, inden der gribes til EU-lovgivning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 13: Indre sikkerhed og hybride trusler

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

Sagen er på dagordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2019 med henblik på en politisk drøftelse af indre sikkerhed og hybride trusler. Emnerne har tidligere været drøftet på det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 18. juli 2019 og forventes at blive drøftet på COSI den 26. september 2019 forud for rådsmødet i oktober. Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Sagen rejser ikke spørgsmål i relation til nærhedsprincippet. Fra dansk side er man generelt positiv over for en drøftelse af, hvordan man fremadrettet kan styrke den indre sikkerhed i EU, og over for tiltag, der kan forbedre EU's indsats mod hybride trusler.

2. Baggrund

Hybride trusler er mangeartede og vedrører både den eksterne og indre sikkerhed. Som eksempler på hybride trusler i relation til den indre sikkerhed nævnes bl.a. desinformation og systematisk chikane af myndighedspersoner for at skabe mistillid til offentlige autoriteter. Hybride trusler er således flerdimensionelle og kombinerer tvangsforanstaltninger og undergravende foranstaltninger ved hjælp af både konventionelle og ukonventionelle værktøjer og taktikker (diplomatiske, militære, økonomiske og teknologiske) til at destabilisere modparten.

Indre sikkerhed og hybride trusler blev drøftet på det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 18. juli 2019. For så vidt angår indre sikkerhed blev det drøftet, på hvilke punkter det operationelle samarbejde mellem retshåndhævelsesmyndighederne kan styrkes, herunder at initiativer, der allerede er taget, skal implementeres, og hvad EU-agenturernes (herunder Europol, Eurojust, Frontex) rolle skal være. For så vidt angår hybride trusler blev medlemslændene præsenteret for nogle konkrete scenarier, der skulle tages stilling til,

og resultaterne heraf viste bl.a., at der generelt var opbakning til fælles EU-løsninger på det nye trusselsbillede, selv om der i første omgang er tale om et nationalt anliggende.

Det er forventningen, at hybride trusler vil blive drøftet på et fællesmøde i den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed (COSI) og Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) den 25. september 2019. Derefter vil COSI den 26. september 2019 – med henblik på drøftelsen på det kommende rådsmøde i oktober – mødes for at drøfte fire fokuspunkter: 1) Fremtiden for den indre sikkerhed med særlig fokus på brugen af nye teknologier, 2) strategisk drøftelse af indsatsen mod højreekstremisme, 3) interoperabilitet (forskellige systemers evne til at samarbejde) og 4) tiltag på EU-niveau i forhold til at imødegå hybride trusler.

3. Formål og indhold

Formandskabet forventes at drøfte indre sikkerhed og hybride trusler med henblik på at styrke EU-samarbejdet mv.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. september 2019 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til det igangværende arbejde, og en række lande har givet udtryk for støtte til en integreret tilgang til den indre sikkerhed. Der er endvidere enighed om, at de initiativer, der allerede er taget, skal sikres implementeret, herunder en pakke om interoperabilitet. Derudover ses der bl.a. bred støtte til, at EU-agenturerne (herunder Europol, Eurojust og Frontex), skal have tilstrækkelige midler til arbejdet.

Angående hybride trusler har en række lande indikeret, at der generelt er opbakning til fælles EU-løsninger på det nye trusselsbillede, selvom hybride trusler i første omgang er et nationalt anliggende.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positiv over for en drøftelse af, hvordan man fremadrettet kan styrke den indre sikkerhed i EU. Der er endvidere generelt opbakning til det finske formandskabs fokus i den forbindelse, herunder for så vidt angår effektiv implementering af eksisterende retsakter.

Derudover er man generelt positivt indstillet over for tiltag, der kan forbedre EU's indsats mod hybride trusler. Uanset at der som udgangspunkt er tale om et nationalt anliggende, står medlemsstaterne over for mange af de samme udfordringer. Fra dansk side støtter man initiativer, der kan medvirke til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne, herunder med henblik på at øge kendskabet til hybride trusler samt metoder til at bekæmpe disse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.